

DESPLEGAMENT DEL PROGRAMA

VOLUNTARIS PER LA LLENGUA

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

ABRIL DE 2006

**CENTRE DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA
DE L'ALT PENEDEÈS I EL GARRAF**

Índex

El programa Voluntaris per la llengua, 3
Els orígens al CNL, 3

Agents implicats, 4
Funcionament del programa, 5

Dades del CNL de l'Alt Penedès i el Garraf, 7

Festa per la llengua, 7
Reconeixement internacional, 7

Recull de premsa, 8

Galeria fotogràfica, 24

El programa “Voluntaris per la llengua”

“Voluntaris per la llengua” posa en contacte persones voluntàries que vulguin destinar una hora a la setmana (durant un mínim de 10 setmanes) a conversar en català amb persones no catalanoparlants que necessiten reforçar l’aprenentatge de la llengua catalana.

Hi ha moltes persones que aprenen català als cursos del CNL de l’Alt Penedès i el Garraf i que necessiten complementar l’aprenentatge de la llengua oral. A més de poder practicar la llengua al carrer, els va bé que algú els ajudi a superar la possible inseguretat que provoca l’aprenentatge d’una nova llengua. “Voluntaris per la llengua” és una manera de facilitar aquest contacte personal entre un parlant del català i un alumne disposat a reforçar l’aprenentatge fet a l’aula.

Amb aquesta iniciativa, a més de facilitar als alumnes un interlocutor per poder conversar en català, es vol incidir en els hàbits lingüístics dels catalanoparlants i consolidar la idea que el català és, i ha de ser, llengua d’acollida.

Per tant, els objectius bàsics del programa són:

1. Reforçar l’aprenentatge del català als alumnes de nivells bàsics mitjançant les hores de conversa.
2. Incidir en els hàbits lingüístics dels catalanoparlants i consolidar el català com a llengua d’acollida.
3. Implicar entitats i organitzacions socioculturals en l’acolliment lingüístic.
4. Promoure que els nouvinguts participin en la vida social catalana per mitjà de les entitats.

Els orígens al CNL

Amb el títol de *Hores de conversa: parlem una estona*, l’octubre de 2002, el CNL Alt Penedès-Garraf va posar en pràctica l’intercanvi d’alumnat catalanoparlant i no catalanoparlant. A Vilafranca, el Servei Local de Català de **Vilafranca del Penedès** i el Servei Comarcal de Català de **l’Alt Penedès** es van encarregar de dur-ho a terme.

Per començar, es va decidir de fer una primera prova amb l’alumnat que assistia als cursos de català per a adults. Es tractava de demanar a alumnes catalanoparlants que, d’una manera voluntària, es trobessin fora de l’aula amb uns altres alumnes no catalanoparlants, simplement per parlar entre ells en català. Els

objectius d'aquesta proposta eren, d'una banda, fer que l'aprenentatge del català no quedés restringit a les classes sinó que es veiés com un fet de la vida diària i, de l'altra, potenciar l'aprenentatge dels alumnes no catalanoparlants perquè ens adonàvem que no podien practicar la llengua fora de les hores de classe. Era molt important que la trobada reunís les condicions habituals de les converses més o menys informals i que s'apartés tant com fos possible del format normal d'una classe. No volíem que la persona catalanoparlant fes de professor, sinó que conversés espontàniament amb la persona no catalanoparlant. Per això, inicialment es va acordar que les parelles es reunien al restaurant Via Fora i al bar de l'equipament municipal L'Escorxador.

El curs següent, la iniciativa es va estendre a d'altres poblacions del CNL, fins a arribar a les sis poblacions que el van posar en pràctica durant el 2005: la mateixa Vilafranca del Penedès, **Vilanova i la Geltrú, Sant Pere de Ribes, Sant Sadurní d'Anoia, Sitges i Gelida.**

L'estiu de 2003, a partir de les experiències semblants a la del CNL Alt Penedès-Garraf que també havien iniciat durant el curs altres centres de normalització lingüística (com el de Cornellà o el d'Osona), el Consorci per a la Normalització Lingüística, conjuntament amb altres organismes, va posar en marxa a tot Catalunya el programa "Voluntaris per la llengua". A aquest programa, s'hi ha adherit més d'un centenar d'entitats socials i cíviques, com per exemple Òmnium Cultural. Actualment constitueix un dels programes del CPNL més consolidats, té el suport del Departament de la Presidència i del de Benestar i Família i el reconeixement de la Comissió Europea com una de les millors iniciatives per motivar l'aprenentatge d'una llengua.

Durant els últims cursos, "Voluntaris per la llengua" ha traspassat el marc estricte dels cursos i s'ha obert a la societat, d'una banda, incorporant persones voluntàries fora de l'alumnat dels cursos de català i, de l'altra, implicant diverses entitats socioculturals del territori com a col·laboradors del programa.

Agents implicats

Bàsicament, el programa té tres agents implicats:

1. Aprenents

S'ofereix la possibilitat de fer d'aprenent als alumnes dels cursos de català. Els aprenents poden ser també persones d'entitats, com ara AMPA o associacions de veïns.

Cal tenir un nivell mínim de català per poder ser aprenent, que possibiliti dur a terme una conversa amb més o menys correcció. Per això s'ha determinat que els aprenents han de tenir preferentment com a mínim un nivell de B2 aprovat.

2. Voluntaris

Els voluntaris han de ser catalanoparlants; és a dir, persones que, independentment de la seva llengua familiar, parlin habitualment català amb una fluïdesa i una correcció acceptables, que no vol dir perfectes. Poden ser membres d'organitzacions (AMPA, associacions de veïns, etc.) o persones no vinculades a cap entitat ciutadana.

El voluntari no és un mestre i, per tant, no té la funció de corregir els aprenents. El paper de mestre ja està cobert pels professionals del CPNL. El voluntari ha d'intentar crear un clima distès que permeti a l'aprenent expressar-se en català (amb el *seu* català), perdre la vergonya, guanyar seguretat i entendre que és possible parlar en català fora de les aules.

3. Entitats ciutadanes

El programa Voluntaris, a més, demana la implicació de la societat civil perquè la considera imprescindible per aconseguir un ús quotidià de la llengua, i perquè en la recuperació de l'ús social, l'Administració, tot i que hi té un paper important, no és l'única protagonista.

En aquest sentit, el programa preveu la implicació d'entitats ciutadanes a través de la signatura d'un manifest d'adhesió. D'aquesta manera, les entitats difonen el programa entre els seus associats i poden ser una font de voluntaris o un organisme que col·labori activament en el programa.

Funcionament del programa

El desplegament del programa coincideix amb els dos quadrimestres dels cursos acadèmics.

Abans de començar cada quadrimestre, es fa una sessió de presentació. Aquesta sessió reuneix voluntaris i aprenents i serveix per donar indicacions generals i fer que les parelles es coneguin. Els objectius de la sessió són:

- Explicar el programa amb més detall: objectius, dinàmica i qüestions organitzatives.
- Transmetre la idea que és un col·lectiu el que inicia el projecte.
- Explicar com abordar les trobades lingüístiques: clima que caldria crear, què són i què no són aquestes trobades, pistes per a les primeres sessions, etc.

Optativament, els serveis poden organitzar un acte públic de presentació del programa. El més freqüent és fer-lo a l'octubre coincidint amb la sessió de presentació. A l'acte, s'hi conviden els voluntaris i aprenents i hi poden participar entitats ciutadanes i alguna de les parelles formades en períodes anteriors, que permeten crear un clima de complicitats engrescador. Els objectius de l'acte són els següents:

- Donar a conèixer el programa Voluntaris per la llengua a la ciutat, i tenir ressò en els mitjans de comunicació.
- Presentar la campanya formalment als voluntaris i aprenents.
- Fer que les parelles lingüístiques es coneguin.
- Donar veu i protagonisme a les entitats ciutadanes implicades
- Crear **un clima càlid i positiu.**

També opcionalment es pot organitzar un acte de cloenda del programa. També s'hi conviden els voluntaris i els aprenents que han participat en el programa. Té un caràcter festiu i de reconeixement als voluntaris i aprenents.

En alguns serveis s'organitzen activitats complementàries, com ara excursions d'un dia, visites a centres culturals o altres de caràcter festiu.

Durant els mesos que duren les trobades, els serveis de català implicats fan un seguiment de les parelles que s'han format a les poblacions respectives. Aquest seguiment es duu a terme de maneres diverses: amb trucades a les parelles un mes després de l'inici de l'activitat, per saber com els va i si han tingut alguna incidència (si algú s'ha quedat sense parella s'intenta trobar-n'hi una altra, sempre que els horaris ho permetin); amb un qüestionari als voluntaris i aprenents, que es lliura a l'inici de les trobades i es recull al final; aprofitant el contacte setmanal amb l'alumnat que també participa en el programa...

Amb aquest seguiment exhaustiu es pretén solucionar les incidències que es poguessin produir i no deixar desatesa cap de les persones que participen en el programa.

Dades del CNL de l'Alt Penedès i el Garraf

Les dades del curs 2004-2005 són les següents:

Poblacions en què es va desplegar el programa: 7.

Vilafranca del Penedès / Sant Sadurní d'Anoia / Gelida / Vilanova i la Geltrú / Sant Pere de Ribes (només 1a. edició) / les Roquetes / Sitges (només 1a. edició).

Total de persones participants: 275 (març 2005) / 194 (octubre 2005).

Sessions de presentació: 6 (març 2005) / 4 (octubre 2005).

Sessions de cloenda: 4 (març 2005).

Activitats organitzades: 2 (a Vilafranca. Una sortida al campanar de Santa Maria de Vilafranca i una excursió a Gelida i a unes caves de Sant Sadurní).

Festa per la llengua

El dia 26 de novembre de 2005 es va organitzar una festa de reconeixement als voluntaris per la llengua. L'acte es va fer al Palau Blaugrana, de Barcelona, i va reunir persones provinents de tot Catalunya.

Des de Vilanova i la Geltrú i Vilafranca del Penedès van sortir 2 autobusos amb 60 persones i una tècnica del Servei de Vilanova i la Geltrú.

Reconeixement internacional

Coincidint amb la celebració del Dia Europeu de les Llengües, el 26 de setembre de 2005, la Comissió Europea va publicar les millors experiències pedagògiques lingüístiques que s'estan duent a terme a la Unió Europea.

En aquesta publicació, i dins de la llista de les 50 millors maneres de motivar les persones que estudien una idioma, s'ha inclòs el programa "Voluntaris per la llengua".

Recull de premsa

el 3 de vuit

Febrer de 2003

10 / el 3 de vuit

ALT PENEDES

14 de febrer del 2003

VILAFRANCA

L'acolliment lingüístic fora de l'aula, una manera viva d'aprendre la llengua per als no-catalanoparlants

El Centre de Normalització Lingüística va promoure la creació de grups reduïts de conversa per facilitar l'ús de la llengua

Després de quatre mesos, l'experiència ha depassat l'àmbit lingüístic i s'ha convertit en un diàleg intercultural

Jordi Romeu

Per motius professionals o personals, per ampliar l'horitzó cultural, per relacionar-se millor amb els teus nous veïns, per... Hi ha moltes raons per aprendre a parlar en català, però cal trobar la manera perquè aquest aprenentatge es produeixi d'una manera natural, espontània, sense la rigidesa que, inevitablement, imposa el ritme normal de les classes, de manera que, a través de la conversa, la llengua es fa viva i convida a un diàleg entre persones que, d'alguna manera, es converteix també en un diàleg entre cultures.

A l'inici del curs 2002-2003, les professores Neus Andreu, Conxita Capdevila, Gemma García i Eugènia Baqueró, del Centre de Normalització Lingüística de Vilafnca (CNLV), van proposar als seus alumnes no-catalanoparlants dels nivells bàsics i elementals de participar en unes trobades informals -però regulars- de cursos de català per conversar en català amb alumnes catalanoparlants de cursos intermedis.

L'objectiu d'aquesta proposta, ha explicat Eugènia Baqueró, és fer que l'ensenyament del català no quedi restringit només a les classes sinó que sigui ben present a la vida diària. D'una banda, perquè en tracta de persones que, generalment, el català és absent del seu entorn de relació, i, de l'altra, perquè, moltes vegades, els catalanoparlants els passen en canella. "Un dels objectius d'aquesta proposta -ha fet notar Baqueró- és també que els catalanoparlants s'acostumin a parlar en català a les persones novvingudes que justament estan fent l'esforç d'aprendre-la."

Eugènia Baqueró té clar que per a una persona no catalanoparlant el més important és poder practicar la llengua oral i que en l'àmbit d'una classe d'entre 20 i 25 persones es pot parlar poc: "Amb tres hores de classe setmanals no n'hi ha prou per aprendre una llengua. Per això és important trobar altres àmbits on poder practicar-la."

Bona acollida

Per a la professora del CNLV, la resposta obtinguda va ser molt bona, ja que dels 80 alumnes no-catalanoparlants matriculats, 25 van expressar la seva intenció de participar en aquesta experiència. Al final, es van arribar a formar 11 grups de conversa formats per dues, tres o quatre persones com a màxim. Cal dir que una de les dificultats insalvables van ser la compatibilitat

Algunes de les persones que participen en aquesta experiència es van reunir al cafè-restaurant Via Foral

horària, que va fer que tant no-catalanoparlants com catalanoparlants es quedessin sense poder formar grup de conversa. Però també és cert que, entre els catalanoparlants que han participat en els grups hi ha persones que no són alumnes de cursos de català que també s'han sumat a aquesta experiència.

Per fer-ho fàcil, ha assenyalat Baqueró, van dir que els grups es podrien reunir al cafè-restaurant Via Foral perquè es tracta d'un establiment que, com a línia empresarial, està compromès en el foment de la cultura catalana i perquè disposa d'un bon repertori de revistes en català. Així mateix, ha apuntat la professora, la possibilitat de tenir tots els grups reunits en un mateix espai "permetia que hi pogués assistir, de manera puntual, una tècnica de suport que podria ajudar a fer més dinàmica la trobada." Amb tot, hi ha grups que han elegit trobar-se en altres espais, com ara l'Escoxadors, o, simplement, trobar-se al CNLV i sortir a passejar per la ciutat.

Experiència enriquidora

Quatre mesos després, l'experiència ha resultat molt enriquidora per a uns i altres, en bona part perquè s'ha complert amb l'objectiu que els alumnes no catalanoparlants estiguessin més temps en contacte amb el català d'una manera més vivencial, però també perquè aquestes trobades han transcendit l'intercanvi lingüístic per convertir-se en un diàleg intercultural que ha generat uns vincles d'amistat.

Aquest és cas de Glòria Patricia Álvarez, una colombiana de 35 anys que fa dos anys que viu a Vilafnca i ha adquirit una notable fluïdesa en una llengua, la catalana, que fins fa molt poc li era del tot desconeguda. Fent parella amb Anna Moliné, de 37 anys, totes dues s'han anat trobant regularment més d'un cop a la setmana, de manera que, ara, ja queden a casa de l'una o de l'altra per veure's i parlar en català en una conversa molt més oberta.

Patricia Álvarez considera que "si no et llerces, no podràs parlar mai una altra llengua" i que aquesta experiència de crear un grup reduït de conversa "et fa perdre la por, perquè no tens la pressió que hi pot haver a la classe." Per a Anna Moliné, les converses amb la seva companya colombiana també l'ajuden a parlar millor el català "perquè en preguntes coses que a mi també m'obliguen a aprendre."

Per a Carmen Aguirre, equatoguiana de 44 anys amb poc més d'un any a Vilafnca, la motivació essencial per aprendre el català és poder afrontar els petits regnes del dia a dia que entrenen l'ús de la llengua com per exemple, anar a comprar o concertar una visita al metge. Es dona el cas que per reagrupament familiar, fa poc que ha arribat a Vilafnca la seva filla Mariuxi, de 25 anys, i, abans i tot de matricular-se per al primer quadrimestre en el curs elemental per a catalanoparlants, ja s'ha integrat en el grup on hi ha la mare per poder iniciar-se en el

català.

Mares i filles

La Carmen i la Mariuxi participen, amb una altra noia llatino-americana, amb el grup on hi ha les vilafnques Júlia Sánchez, Claudina Puig i la seva filla, Anna Sánchez, que s'ha incorporat recentment perquè és de la mateixa edat que la Mariuxi, justament per fer més fàcil la seva acollida a Vilafnca. Als seus 62 anys, Claudina Puig té molt clar que l'experiència val molt la pena i no dubta a l'hora d'engrescar més gent catalanoparlant a participar-hi com a voluntari.

Hamdi Emberek va arribar a Vilafnca l'octubre del 2001 procedent del Sahara occidental, de la zona ocupada pel Marroc. Per a ell, l'aprenentatge del català té a veure tant amb motius professionals com culturals perquè necessita entendre's amb les persones del seu entorn: "Per aprendre una llengua l'has de practicar i els alumnes que hi ha a classe són estrangers. Per això és necessari i interessant poder fer aquest intercanvi, per continuar aprenent."

Conèixer un país

Aquest sèquiu de 31 anys comparteix grup amb Maria-Cristina Posomona, una vilafnquina de la seva edat que se sent molt contenta de participar en aquesta experiència per tot el que ha après de l'excolònia espanyola: "Sòbia on era el país del Hamdi, però desconecia com era, es troba la població iquina era la seva situació personal."

Kerraire de mena i amb la voluntat de convertir-se en fotògrafa professional, la colombiana Miriam Estela Sánchez, de 41 anys, explica que quan el desembre del 2001 va arribar a Vilafnca va veure que tothom parlava català, va decidir que el volia aprendre per poder-lo parlar: "M'agrada molt conversar, parlar amb la gent. Per això vaig decidir aprendre el català."

Miriam Sánchez fa grup amb l'equatoguiana Geomara Ochoa, de 32 anys i amb un de residència a Vilafnca, i Maria-Josep Troncho que s'ha sentit molt bé participant en aquesta experiència, de manera que espera poder continuar-la i, si pot ser, continuar-se trobant més temps i tot.

Per a la professora Conxita Capdevila, aquest acolliment lingüístic és el primer pas perquè aquestes persones que han decidit fixar les seves arrels a Vilafnca puguin incorporar-se a la seva nova societat, però, ha afegit, que caldrà també un treball més ampli "que ultra passi les funcions del CNLV: d'acollida social de totes les persones novvingudes."

Experiència pionera que la Generalitat ha acabat incorporant

Eugènia Baqueró ha explicat que la proposta de crear grups de conversa s'inspira en la pràctica de moltes acadèmies d'idiomes que fomenten la creació d'aquests grups per poder practicar l'anglès o altres llengües i el Centre de Normalització Lingüística de Vilafnca van pensar que es podria fer el mateix, però en català.

Baqueró ha indicat que hi ha altres llocs on s'han fet experiències semblants, com per exemple, a Cornellà, on hi participen tant alumnes com no alumnes. A Sant Sadurní, ha assenyalat la professora, també s'ha fet una experiència semblant a la vilafnquina: "Com que hi ha menys alumnes matriculats i és més difícil lligar grups han optat perquè les cinc o sis persones interessades a practicar el català fora de l'aula es vagin trobant en un bar un dia a la setmana."

En aquest cas, també hi assisteix la professora, però la seva funció és més passiva perquè no els corregeix. No es tracta de fer classes fora de l'aula sinó de practicar la llengua d'una manera més viva. "També a Vilanova és previst de posar en marxa un servei similar, però ho plantegen fer dins les mateixes dependències del Centre de Normalització Lingüística."

La suma de totes aquestes experiències han estat valorades positivament pel Consorci per a la Normalització Lingüística i, ara, una de les mesures que la Generalitat vol impulsar per promoure l'ús del català, d'acord amb el que estableix la Llei de Política Lingüística, la participació del voluntariat per tal que siguin els mateixos catalanoparlants els que afavoreixin la integració lingüística dels novvinguts.

Octubre de 2003**Nota de premsa****Presentació del programa VOLUNTARIS PER LA LLENGUA****Dijous, 30 d'octubre, a les 18 h, al Centre Cívic de Sant Joan**

Aquest acte està organitzat pel Servei de Català del Garraf i de Vilanova i la Geltrú. La presentació del programa serà a càrrec de la subdirectora de la Direcció General de Política Lingüística, Sra. Yvonne Griley i el gerent de l'Institut Català del Voluntariat, Sr. Josep M. Canyelles. El regidor representant en matèria de Normalització Lingüística a l'Ajuntament de Vilanova, Sr. Josep Tomàs Alvaro i la responsable del Servei de Català, Sra. Isabel Julià, seran els encarregats de donar la benvinguda a les parelles lingüístiques que es coneixeran durant aquest acte i de presentar els recursos i les orientacions de què disposaran els voluntaris i els aprenents.

Aquest projecte va néixer de la dinàmica interna dels cursos de català i de l'acolliment d'estudiants estrangers universitaris. D'aquesta manera, va començar la creació de parelles lingüístiques, en què un parlant del català i un alumne disposat a reforçar l'aprenentatge fet a l'aula comparteixen unes hores de conversa. Aquesta iniciativa, que es va articular inicialment mitjançant un conveni entre el Consorci per a la Normalització Lingüística i Òmnium Cultural, ha anat a més i en aquests moments aplega la voluntat de moltes entitats de voluntariat arreu de Catalunya. L'objectiu de "Voluntaris per la llengua" és l'aprenentatge del català i la integració de persones novvingudes. Actualment el projecte està impulsat pel Departament de Cultura, l'Institut Català del Voluntariat i la Secretaria per a la Immigració de la Generalitat de Catalunya i compta entre altres col·laboracions amb la participació dinàmica dels centres que formen part del Consorci per a la Normalització Lingüística www.cpnl.org/immigracio.

Voluntaris per la llengua vehicula les iniciatives de les entitats culturals i de voluntariat en la creació de parelles lingüístiques, en què el voluntari comparteix unes hores de conversa en català amb la persona que vol aprendre a parlar -lo.

Voluntaris per la llengua és el projecte de participació lingüística que té per objectiu posar en contacte voluntaris que vulguin destinar una hora a la setmana (durant un mínim de 10 setmanes) a conversar en català amb alumnes dels cursos de català que necessiten reforçar l'aprenentatge de la llengua catalana. Són molts els alumnes que aprenen català a les aules i que necessiten complementar el seu aprenentatge de la llengua oral. A més de poder practicar la llengua al carrer, als alumnes dels cursos de català els va bé ajudar-los a superar la possible inseguretat que provoca l'aprenentatge d'una nova llengua.

Voluntaris per la llengua és una manera de facilitar aquest contacte personal entre un parlant del català i un alumne disposat a reforçar l'aprenentatge fet a l'aula.

Amb aquesta iniciativa, a més de facilitar als alumnes un interlocutor per poder conversar en català, es vol incidir en els hàbits lingüístics dels catalanoparlants i consolidar la idea que el català és i ha de ser, llengua d'acollida.

Octubre de 2003

Els immigrants aprenen català amb una parella

Ahir es va presentar el programa Voluntaris per la Llengua a Vilanova

Redacció

Unes 40 parelles lingüístiques de Vilanova compartiran cada setmana una estona del seu temps parlant en català. Aquestes parelles formen part del programa Voluntaris per la Llengua impulsat per l'Institut Català del Voluntariat i la Secretaria per a la Immigració de la Generalitat, amb la col·laboració, entre d'altres, del Consorci per a la Normalització Lingüística. Ahir, ja tancada aquesta edició, les parelles s'havien de conèixer en l'acte de presentació del programa que es va fer al centre cívic de Sant Joan.

L'objectiu de Voluntaris per la Llengua és facilitar l'aprenentatge del català oral a les persones novvingudes, que

d'aquesta manera tenen la possibilitat de practicar la llengua al carrer. Alhora s'incideix en els catalanoparlants demostrant-los que no cal canviar de llengua quan s'adrecen a persones immigrades. Les parelles es troben una hora a la setmana, durant un mínim de deu setmanes.

De moment, el programa s'ha posat en marxa a Vilanova i s'ha ofert a alumnes del Servei de Català, tant a aquells

que comencen a parlar la llengua com a aquells de nivells més alts que poden fer l'acompanyament. Segons Queti Vinyals, del Servei de Català, la resposta ha estat àmplia i sobretot molt entusiasta entre els primers participants. Aquest any, el Servei ha obert cinc cursos de nivell elemental a la ciutat, un més del previst inicialment, a causa de la demanda detectada.

L'objectiu de la presentació que es va fer ahir, però, és obrir el programa a qualsevol persona interessada. Per participar a Voluntaris per la Llengua cal adreçar-se al Servei de Català, que té el seu local al número 16 de la Rasa del Miquelet, o trucar al telèfon 93 811 57 73.

**Les parelles
es troben
una hora a la
setmana**

EL PUNT

Octubre de 2003

Comença a Vilanova un voluntariat per reforçar l'ús quotidià del català

Uns 40 alumnes aprenen amb les seves respectives parelles lingüístiques

RAÛL MAIGÍ / Vilanova i la Geltrú
El Servei de Català del Garraf va presentar ahir a Vilanova el programa *Voluntaris per la llengua*, una iniciativa que vol reforçar l'apre-

mentatge dels alumnes que assisteixen als cursos de català i que funciona mitjançant la formació de parelles lingüístiques. Cada alumne estarà acompanyat d'un voluntari

amb qui podrà tenir una hora setmanal de conversa en català. De moment, el programa comença a Vilanova amb 40 parelles lingüístiques, però se n'esperen més.

Obrir un espai de comunicació fora de la classe i propiciar l'ús del català. Aquest és l'objectiu general del programa *Voluntaris per la llengua*, que es va presentar ahir al vespre al centre cívic de Sant Joan de Vilanova. El programa s'adreça a les persones que ja segueixen els cursos de català però que necessiten reforçar l'ús oral de la llengua, així com a aquelles persones que fa anys que viuen a Catalunya però a les quals l'entorn no els facilita l'ús habitual del català. «L'important és parlar, que els alumnes perdin la por i la vergonya», deia ahir Isabel Julià, responsable del Servei de Català. Cada parella lingüística es troba un cop a la setmana durant una hora en un període mínim de deu set-

Assistents a la presentació, ahir al centre cívic de Sant Joan. / R.M.

manes; un cop acabat el primer quadrimestre, hi ha l'opció de mantenir la parella o bé de canviar-la.

El voluntari té el suport d'uns manuals on trobarà vocabularis i converses ja fetes, i cada parella pot

passar aquesta hora de conversa fent el cafè, anant de compres o «anant a veure una pel·lícula», va explicar Julià.

Yvonne Griley, subdirectora de la direcció general de Política Lingüística, va subratllar que el més important és «aprendre a no canviar de llengua» davant d'una persona que no parla català. Griley va anunciar que 127 entitats catalanes s'han adherit al programa. Per la seva banda, Josep Maria Canyelles, gerent de l'In-cavol, va fer una crida a «mantenir la identitat», destacant la importància que «el català sigui llengua de convivència» i va dir que aquest programa pot servir d'exemple per a altres comunitats lingüístiques.

el 3 de vuit

Gener de 2004

Predicar amb l'exemple (i II)

Aproximació a la realitat quotidiana del voluntariat social que actua a l'Alt i Baix Penedès

Aquesta setmana publiquem la segona part del monogràfic que hem volgut dedicar al voluntariat social que actua a l'Alt i el Baix Penedès. Es tracta de les sis entrevistes restants que pretenen abastar, encara que a partir de l'experiència personal, els diferents àmbits d'actuació en què es mou el voluntariat a casa nostra.

Els entrevistats, d'edat, sexe i situació professional ben diferenciada, tenen en comú un mateix objectiu: ajudar els necessitats, ja siguin immigrants, gent gran, persones sense feina o malalts. I el que hem pogut constatar és que la seva despesa i entusiasta dedicació al proïsme, tot i que assoleix un caràcter estrictament pal·liatiu,

no deixa de fonamentar-se en una clara vocació de transformar la societat que engendra la pobresa, la solitud i la marginació. El seu granet de sorra, per insignificant que pugui semblar, és l'exemple i el motor del canvi de sensibilitat que està experimentant la societat penedesenca.

L'origen dels problemes pot estar molt lluny de nosaltres, d'això n'és conscient tothom, però les conseqüències les tenim ben a prop i el que no podem fer és limitar-nos a criticar el sistema. Si volem canviar la realitat, el camí elegit pels voluntaris ens indica clarament que cal predicar amb l'exemple.

Dionís Lluch: "L'assumpció del català per part dels nouvinguts només s'aconseguirà amb la nostra implicació"

Aquest riudebitllenc és un dels trenta voluntaris que ajuda els immigrants que estudien català a practicar la llengua oral

Lluch reconeix que aquesta iniciativa solidària li ha fet canviar radicalment el seu punt de vista sobre el català i la immigració

SANT PERE DE RIUDEBITLLES

Quim Jubert

D'uns anys ençà, la tasca del voluntariat també s'ha estès a un àmbit, el de l'aprenentatge del català, que fins ara no semblava prioritari i que, això no obstant, està demostrant la seva gran eficàcia en la integració dels nouvinguts. Una de les persones que està col·laborant en aquesta iniciativa és el riudebitllenc Dionís Lluch, el qual reconeix que se li han capgirat molts esquemes mentals des que ajuda la Mariuxi a practicar l'ús del català parlat.

La idea del voluntariat lingüístic, de caràcter pioner a Catalunya, la va posar en marxa el Centre de Normalització Lingüística de Vilafranca (CNLV) a l'inici del curs 2002-03 i consisteix a facilitar l'ús de la llengua als no-catalanoparlants que s'han inscrit als cursos de català, però fora de les classes i per mitjà de persones catalanoparlants, bona part de les quals també són alumnes, que s'han ofert desinteressadament a dedicar una part del seu temps a aquesta activitat.

Batejat amb el nom d'acolliment lingüístic, aquest servei s'està realitzant en l'actualitat una trentena de voluntaris entre els quals figura el riudebitllenc Dionís Lluch, un empleat de banca de 45 anys que reconeix haver modificat radicalment el seu punt de vista sobre la immigració i sobre la llengua des que comparteix una hora setmanal amb una jove equatoriana per tal d'ajudar-la en la seva immersió en el català

Dionís Lluch redama "un major compromís dels catalans amb la nostra llengua" i evitar de passar-se al castellà amb els nouvinguts.

oral, el gran repte per a tots els nouvinguts.

Amant de la poesia, el mateix es defineix com "un poeta de calaix", i dotat d'un irrevocable esperit activista que actualment vehicula a través de Projectes Atzar, una societat que va muntar amb un amic seu i que es dedica a l'organització de propostes de dinamització cultural en suport audiovisual, Lluch va decidir l'any passat inscriure's als cursos de català per a adults amb l'objectiu de pal·liar els déficits que arossegava des de la seva època d'estudiant, quan l'ensenyament encara es feia en castellà.

Potenciar l'aprenentatge vivencial del català

Tanmateix, poc després d'haver-se iniciat el curs 2002-03 les

professores del CNLV van plantejar la creació de grups reduïts de conversa entre els alumnes catalanoparlants dels cursos intermedis i alumnes no-catalanoparlants dels cursos inicials per tal de potenciar l'aprenentatge de la llengua d'una manera més vivencial. I el Dionís Lluch es va oferir a col·laborar en aquesta iniciativa. Com a "aprenent" li va tocar la Mariuxi, que tan sols feia dos mesos que havia arribat de Guayaquil, i van poder compartir una primera, per bé que molt curta, tanda de xerrades fora de l'horari lectiu. De totes maneres, a l'inici d'aquest curs es van tornar a posar en marxa les parelles lingüístiques i el Dionís explica amb satisfacció que la Mariuxi va demanar de poder continuar amb ell perquè ja s'havia establert una bona complicitat comunicativa.

En l'actualitat, el Dionís i la Mariuxi ja porten un total de cinc mesos practicant el català oral i, encara que es tracta d'un període molt curt, l'evolució d'aquesta jove immigrant ha estat fantàstica. No en va, el Dionís adverteix que la noia ja llegeix llibres en català i està convençut que aviat el parlarà amb certa comoditat. "Cada setmana em porta una llarga llista de paraules que no ha entès, però és impressionant de veure la seva capacitat d'aprendre i la seva voluntat d'adaptació a la nova terra que l'ha aconseguit".

La Mariuxi pensava que en tenia prou amb el castellà

Com acostuma a passar tot sovint quan es tracta de persones provinents de Llatinoamèrica, el Dionís explica que la Mariuxi va arribar a Catalunya pensant que en tindria prou amb el castellà, "però ella mateixa es va adonar ben aviat, pels rètols dels carrers, per les senyalitzacions als centres públics, etcètera, que si es volia integrar i ser feliç aquí havia d'aprendre el català". I la prova que aquesta ferma voluntat d'adaptació ha acabat sent determinant per al futur de la Mariuxi a casa nostra és el fet que ja ha trobat feina en una empresa familiar d'embotits, als responsables de la qual, que li van preguntar si entenia el català abans de contractar-la, no va dubtar a assegurar-los que fins i tot el parlaria aviat.

A qui també ha capgirat molts dels seus esquemes mentals aquesta experiència és al Dionís Lluch, que avui dia reconeix haver modificat substancialment el seu punt

de vista sobre la immigració i no suportar les opinions simplistes que la gent acostuma a formular. "El fet d'haver conegut la Mariuxi m'ha permès posar-me en la seva situació i apropar-me a la realitat de tota aquesta gent que ho ha de deixar tot per cercar una nova vida en un país desconegut. Am bé, més que sentir-se ben acollits, que tant és, al que jo crec que saprem la gran majoria dels immigrants és a la plena integració, i això només ho aconseguirem en la mesura que nosaltres ens hi impliquem".

Igualment, Lluch afirma que amb el català passa el mateix, que "hem de deixar d'omplir-nos constantment la boca de laments o de queixes i assumir un major compromís amb la nostra llengua. Precisament, això de passar-se al castellà amb els nouvinguts és un error en el qual tots caiem fàcilment. I encara que evitar-ho exigeixi un cert esforç i molt d'autoconvinçiment, ells ens ho acaben agraïnt".

Al marge de la satisfacció que li produeix la preocupació pel català que manifesten tots els nouvinguts que actualment estan participant en aquesta original iniciativa solidària i de considerar que "potser ja ha arribat l'hora que els voluntaris s'organitzin pel seu compte però sense desvincular-se del CNLV", Lluch no deixa de remarcar finalment que el voluntariat lingüístic acaba desembocant en un intercanvi cultural enriquidor i en l'establiment d'uns vincles d'amistat "que ens milloren a tots com a persones".

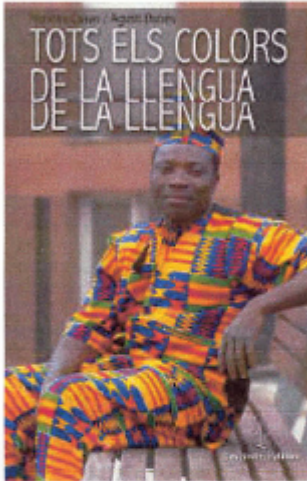

Nota de premsa

Els periodistes Mariona Casas i Agustí Danés presenten Tots els colors de la llengua a la llibreria La Mulassa

El llibre reuneix el testimoni de quinze participants en el programa de parelles lingüístiques que ha dut a terme el CpNL

Per Servei de català de vng | 1/06/04 17:38:22

Tots els colors de la llengua

Els periodistes Mariona Casas i Agustí Danés presentaran el llibre Tots els colors de la llengua, del qual són els autors, a la llibreria La Mulassa, dilluns de la setmana que ve, 7 de juny, a partir de dos quarts de set de la tarda. Tots els colors de la llengua és un llibre que presenta el testimoni de quinze persones que han participat en el programa de parelles lingüístiques "Voluntaris per la llengua" que el Consorci per a la Normalització Lingüística ha dut a terme durant el curs 2003-2004. Els autors del llibre, publicat per l'editorial l'Àlber, són periodistes i han format parella lingüística amb un dels seus personatges.

15 testimonis

Tots els colors de la llengua recull el testimoni d'una quinzena de persones de països diferents, d'edats diverses i de classes socials distintes que han decidit acollir-se al programa del voluntariat lingüístic: una experiència que aparella una persona catalanoparlant amb una de novinguda per facilitar-li l'aprenentatge de la llengua. Per això és un llibre de compromisos i de descobriments per totes dues bandes. Els novinguts perquè aprenen una altra llengua més, i els catalanoparlants perquè s'adonen que amb la seva llengua pròpia afavoreixen la integració

completa d'aquestes persones amb les quals tenen l'oportunitat d'aprendre molts aspectes d'una altra cultura.

Aquesta experiència es visualitza amb una pinzellada a les vides de persones que es troben per parlar. I darrere de cada conversa s'hi amaga una història: el drama d'haver de viure d'amagat per la falta de papers, el xoc emocional de trobar-se sol en un entorn desconegut o la decisió d'anar-se'n a fer de mosso en un magatzem per poder tenir un plat a taula cada dia tot i haver fet carrera universitària. És la història de persones d'origens diversos que s'entenen perquè parlen una mateixa llengua.

Més de 100 participants

Dins del programa "Voluntaris per la llengua", des del mes de febrer fins al maig, a Vilanova i la Geltrú s'han format cinquanta-tres parelles, que han reunit tant persones catalanoparlants com no catalanoparlants que voluntàriament han dedicat un temps a parlar entre elles, durant un mínim de deu hores (una hora a la setmana, més o menys). En aquestes trobades els participants escullen els temes de què volen parlar i en cap cas es tracta de substituir una classe de llengua. Precisament es vol complementar l'aprenentatge que es fa a l'aula, trencar la formalitat que comporta una classe i demostrar al novingut que el català és una llengua vàlida per a qualsevol situació de la vida quotidiana. La presentació del llibre servirà per cloure aquest programa pel que fa al curs actual.

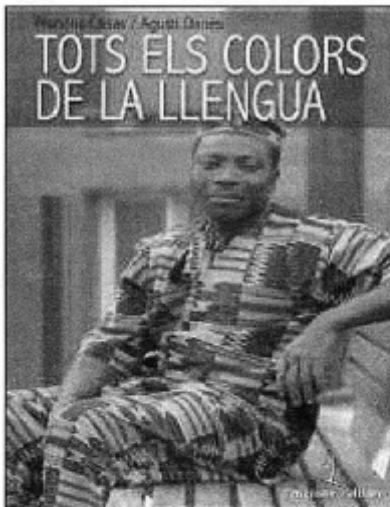
L'acte és organitzat pel Centre de Normalització Lingüística Alt Penedès-Garraf, per mitjà del Servei de Català del Garraf i de Vilanova i la Geltrú, i la llibreria La Mulassa.

El Cargol

Juliol de 2004

Es clou el primer programa de *Voluntaris per la llengua* a Sitges

Una trentena de persones es van aplegar dilluns a la tarda a l'edifici Miramar de Sitges per tal d'assistir a la presentació del llibre *Tots els colors de la llengua* a càrrec dels seus autors, Mariona Casas i Agustí Danés.

Tots els colors de la llengua recull el testimoni d'una quinzena de persones de països, edats i classes socials diferents que han decidit acollir-se al programa de voluntariat lingüístic, una experiència que aparella una persona catalanoparlant amb

una d'immigrant per facilitar-li la seva integració al país i l'aprenentatge de la llengua

L'acte, organitzat amb motiu de la cloenda de la primera etapa del programa "Voluntaris per la llengua" a Sitges, va ser introduït per la regidora d'Educació i Cultura, Àngels Parés. Dins del programa, des del mes de maig fins al juliol s'han format quinze parelles que voluntàriament, han dedicat un temps a parlar entre elles durant un mínim de deu hores.

Durant la presentació de "Tots els colors de la llengua", els assistents van assegurar que havia estat una experiència positiva i enriquidora per a tots. Els participants en el programa van rebre un diploma commemoratiu i van prendre una copa de cava. Es preveu reprendre el programa a partir del mes d'octubre. Les persones que hi estiguin interessades poden posar-se en contacte amb l'Oficina de Català de Sitges.

el 3 de vuit

Novembre de 2004

El Servei de Català inaugura el curs i reprèn el programa "Voluntaris per la llengua"

La filosofia d'aquest voluntariat és facilitar l'aprenentatge del català als no catalanoparlants

Enguany s'han format 37 grups de conversa en què participa una persona catalanoparlant

348

Els cursos de català per a adults van fer la inauguració oficial de l'any acadèmic dijous passat al vespre per mitjà d'una xerrada en què Oriol Junqueras, professor de la Universitat de Barcelona, va explicar l'origen de la tradició de menjar castanyes i panallets per la festa de Tots Sants.

Abans d'aquest acte, les persones que participaran enguany en el programa "Voluntaris per la llengua" van assistir a la sessió de presentació en què van conèixer la persona amb qui compartiran deu hores de trobada per parlar en català. Tot plegat es va dur a terme a la seu del Consell Comarcal de l'Alt Penedès i ho van organitzar els serveis de català de Vilafraanca i de l'Alt Penedès.

Al voltant de quaranta persones van assistir a l'acte de presentació del programa "Voluntaris per la llengua" corresponent al primer quadrimestre del curs 2004-2005. Aquestes persones, junt amb unes quantes més que no hi van poder assistir, són les que formaran les parelles de parlants de català i no catalanoparlants (en alguns casos són trios) que s'aniran trobant d'aquí fins al mes de febrer, durant deu setmanes, una hora a la setmana com a mínim. La trobada, que es pot fer en locals com ara el bar-restaurant Via Fora o el bar de l'Escorxador, entre d'altres, serveix perquè uns i altres parlin dels temes que vulguin. Només hi ha una condició que la

conversa es mantingui en català. En total s'han fet trenta-set grups, la majoria dels quals són parelles, i totes les persones que participen en aquesta iniciativa ho fan voluntàriament.

La sessió de presentació va servir perquè les tècniques del servei de català exposessin els objectius i la filosofia del programa i orientessin els participants explicant-los les indicacions bàsiques a seguir per facilitar al màxim la bona marxa de les trobades. No cal dir que també va ser el moment per provocar el primer encontre entre els components de les parelles. Finalment, també es va repartir el material de suport que es dona a cadascú: material didàctic, suggeriments a seguir per fer l'intercanvi, opuscles informatius de la comarca cedits pel Consell Comarcal i una petita motxilla.

Intercanvi

Les persones que participen en el programa com a aprenents (no catalanoparlants) són alumnes dels cursos de català per a adults i ho fan per complementar el seu aprenentatge de la llengua oral. En la majoria dels casos, han arribat a Catalunya fa pocs anys i posseeixen uns coneixements mínims per seguir una conversa en català. L'intercanvi que els proporciona el programa "Voluntaris per la llengua" els permet trobar un espai fora de l'aula, en un ambient que no és acadèmic, en què algú els ajuda a superar la possible inseguretats que provoca l'aprenentatge d'una segona llengua.

En el cas dels catalanoparlants,

tot i que la majoria també són alumnes dels cursos, cal indicar que el programa és obert a tothom i que cada vegada hi ha més participants que s'hi apunten sense provenir dels cursos. Per fer-ho només cal posar-se en contacte amb el servei de català (carrer d'Herminegild Clascar, 1-3, entrada pel carrer de Sant Julià, telèfon 93 890 00 00).

A més de facilitar un interlocutor per poder conversar en català a les persones que l'estan aprenent, aquesta iniciativa també serveix per a favorir l'intercanvi cultural entre les persones i per incidir en els hàbits lingüístics dels catalanoparlants ja que molts d'ells aprenen a mantenir el català en les converses amb persones que no són nascudes a Catalunya. En definitiva, consolida la idea que el català ha de ser llengua d'acollida. Aquest és el tercer curs que s'ha posat en marxa el programa a Vilafraanca.

Inauguració del curs

Per primera vegada, els cursos

de català per a adults van fer un acte d'inauguració de l'any acadèmic. Just després de la sessió de presentació del programa "Voluntaris per la llengua", al mateix saló de plens del Consell Comarcal, Oriol Junqueras va explicar a les setanta persones que omplen la sala els orígens de la tradició de les castanyes i els panallets que centren la festa de Tots Sants. A més, va enllaçar el manteniment de les tradicions d'un poble amb la importància que tenen les llengües com a eines de comunicació que permet que les persones es relacionin entre elles i com a vincle d'unió amb un país i una manera de ser.

Junqueras és doctor en història del pensament polític i professor del Departament d'Història Moderna i Contemporània de la Universitat Autònoma de Barcelona.

També és assessor de diversos programes de Catalunya Ràdio, com "En Guàrdia" o "Postres de Música"; de Catalunya Cultura, com "Altres Mons", i de TV3 i el Canal 3/24.

El voluntariat lingüístic és un fenomen en ple creixement

el 3 de vuit

Novembre de 2004

Disset persones participen a la primera sessió del Club de Conversa de català al Centre Cívic Vilarnau

La inauguració d'aquest nou espai, en funcionament els dimarts a la tarda, es va fer al mateix Centre Cívic sadurninenc

3d8

El Club de Conversa es reunirà cada dimarts a la tarda al Centre Cívic Vilarnau. Disset persones s'hi han inscrit de forma inicial, en el marc de l'acte d'inauguració d'aquest nou espai adreçat als estudiants de català i altres persones que necessitin practicar la llengua. L'acte d'inauguració es va fer el passat 27 d'octubre, juntament amb el curs de català oral de nivell bàsic 3. El Club de Conversa es durà a terme en una sala del Centre Cívic cada dimarts de set a les vuit de la tarda i vol ser un espai de trobada per tal que els alumnes del curs de català B3, que s'imparteix al Centre Cívic cada dilluns i dimecres a la tarda, i totes aquelles persones que necessiten practicar el català oral tinguin un espai de trobada fora de les aules per conversar amb persones catalanoparlants. Aquesta iniciativa forma part del programa Voluntaris per la llengua, mitjançant el qual es formen parelles lingüístiques que es troben un cop a la setmana per parlar en català. A l'acte hi van intervenir el regidor de Normalització Lingüística, Albert Prat, i la regidora de Benestar Social, Maria Rossell. Al final dels parlaments es va celebrar la castanyada amb panellets i cava. Hi va assistir un total de disset persones entre parelles lingüístiques i alumnes. Si hi ha altres persones interessades a participar en el programa, encara són a temps d'apuntar-s'hi durant les primeres setmanes de novembre. Per això, cal que tothom que hi estigui interessat es posi al més aviat possible en contacte amb l'Oficina de Català, on podran emplenar una fitxa d'inscripció amb les seves dades.

Març de 2005

El CNL Alt Penedès-Garraf inicia una nova etapa del programa de voluntaris per la llengua

A partir d'aquesta setmana i durant les dues primeres setmanes de març els serveis i oficines del CNL Alt Penedès-Garraf obren les inscripcions al voluntariat lingüístic.

Els orígens

Aquest programa va néixer de la dinàmica interna dels cursos de català. Molts alumnes dels cursos bàsics i elementals es trobaven senzillament per conversar amb altres alumnes de cursos superiors amb la intenció de reforçar la fluïdesa, de perdre la vergonya o d'augmentar les expressions i els recursos lingüístics orals entre altres aspectes. D'aquesta manera, va començar la creació de les parelles lingüístiques.

El programa a l'Alt Penedès-Garraf

Per participar en aquest programa només cal que una persona que parli català i un alumne disposat a reforçar l'aprenentatge fet a l'aula comparteixin un mínim de 10 hores de conversa (1 hora a la setmana) amb l'únic compromís de mantenir les converses sempre en català. El quadrimestre passat han estat més de 300 persones les que han participat en el programa entre totes dues comarques (Alt Penedès-Garraf). A partir d'ara, totes les persones i/o entitats interessades en aquesta iniciativa, que també s'emmarca dins de la campanya "Dóna corda al català", ja poden participar o adherir-s'hi. La finalitat de Voluntaris per la llengua és doble. D'una banda, apropar les persones. Així, persones que acaben d'arribar, o que ja fa un temps que han arribat a qualsevol població catalana, coneixen persones autòctones disposades a dedicar-los una part del seu temps. D'una altra banda, compartir i entendre's sense obstacles parlant una mateixa llengua.

Una nova etapa

Després de Setmana Santa, els serveis i oficines de català del CNL Alt Penedès-Garraf organitzaran una sessió de presentació del programa. Aquest acte, en la majoria dels casos, també servirà per constituir les noves parelles lingüístiques o els trios. De tota manera, a partir d'aquest acte, si hi ha altres persones interessades a participar en el programa, encara seran a temps d'apuntar-s'hi durant les primeres setmanes del mes d'abril. Per això, cal que tothom que hi estigui interessat es posi en contacte, al més aviat possible, amb el servei o oficina de català més proper on podran omplir una fitxa d'inscripció amb les seves dades. Durant la sessió de presentació del programa també es donaran les orientacions i els materials necessaris a les persones participants.

El Consorci per a la Normalització Lingüística, creat l'any 1989 com a òrgan territorial d'aplicació a Catalunya de la política lingüística del Govern, està format actualment per la Generalitat de Catalunya, 80 ajuntaments, 37 consells comarcals i la Diputació de Girona. A través d'una xarxa de 22 centres de normalització lingüística estesa per tot el territori, amb més de 130 punts d'atenció i més de 400 professionals especialitzats, el Consorci desenvolupa estratègies i accions per garantir l'extensió territorial del coneixement i l'ús de la llengua catalana.

el 3 de vuit

Abril de 2005

Vuitanta persones participen en la nova edició de "Voluntaris per la llengua"

Dijous de la setmana passada el Servei de Català va fer la presentació del programa a les persones voluntàries i als alumnes no catalanoparlants

VILAFRANCA

3d8

Dijous de la setmana passada, a la sala de plens del Consell Comarcal, les persones que participen en la nova edició del programa *Voluntaris per la llengua* van poder conèixer la persona o les persones amb qui compartiran deu hores de trobada per parlar en català. A l'acte, hi van assistir unes quaranta persones, tot i que al programa se n'hi han apuntat unes vuitanta.

En aquesta ocasió, s'han format més trios que parelles, ja que hi ha hagut més participants com a aprenents (nocatalanoparlants) que voluntaris (catalanoparlants). Els grups (de moment, vint-i-

vuit) s'aniran trobant des d'ara fins al mes de juny, durant deu setmanes, una hora a la setmana com a mínim. La trobada es pot fer al lloc que ells escullin, en un bar o tot passejant: l'únic requisit és que mantinguin una conversa en català. *Voluntaris per la llengua* és una iniciativa del Consorci per a la Normalització Lingüística i s'organitza tant a Vilafranca com a Sant Sadurní.

Sessió de presentació

La sessió de presentació va servir per exposar els objectius i la filosofia del programa i orientar els participants explicant-los les indicacions bàsiques que convé seguir per afavorir al màxim la bona marxa de les trobades. També es va aprofitar per repartir el material de suport que es dóna a cadascú: material didàctic, llibrets de passatemps, opus-

cles informatius de la comarca cedits pel Consorci de Promoció Turística de l'Alt Penedès..., tot plegat dins d'una pràctica motxilla.

Les persones que participen en l'intercanvi com a aprenents són alumnes dels cursos de català per a adults i ho fan per complementar el seu aprenentatge de llengua oral. L'intercanvi que els proporciona el programa *Voluntaris per la llengua* els permet trobar un espai fora de l'aula, en un ambient que no és acadèmic, en què algú els ajuda a superar la possible inseguretats que provoca l'aprenentatge d'una segona llengua.

En el cas dels catalanoparlants, cada vegada hi ha més participants que no són alumnes dels cursos, ja que el programa és obert a tothom. En aquesta edició, gairebé la meitat de voluntaris no són alumnes. A més de facilitar un interlocutor a les persones que l'estan aprenent per poder conversar en català, aquesta iniciativa també serveix per afavorir l'intercanvi cultural entre les persones i per incidir en els hàbits lingüístics dels catalanoparlants a l'hora de mantenir el català en les converses amb persones que no són nascudes a Catalunya.

Les persones que hi estiguin interessades encara es poden afegir al programa, només cal que es posin en contacte amb el Servei de Català (carrer d'Hermenegild Clascar, 1-3, entrada pel carrer de Sant Julià, tel. 938 900 000).

el 3 de vuit

Juny de 2005

Una vintena de voluntaris lingüístics van visitar el campanar de la basílica de Santa Maria

Alguns dels participants en aquesta visita guiada

3d8

Fa uns dies un grup de vint persones que participen al programa *Voluntaris per la llengua*, i alumnes dels cursos de català per a adults del Servei de Català de Vilafranca, van visitar el campanar de Santa Maria.

La visita es va fer a la tarda i va consistir a pujar la torre del campanar i conèixer, a través de les explicacions de la guia, les principals característiques i les funcions d'aquest monument, l'edifici més alt de Vilafranca. També es va fer referència a la història de les campanes i al nom que tenen actualment. A més, es van poder escoltar en directe. La visita es va acabar contemplant, des del balcó de la torre, el capvespre

de les terres penedesenques.

El programa *Voluntaris per la llengua* té per objectiu posar en contacte voluntaris que vulguin destinar una hora a la setmana (durant un mínim de 10 hores) a conversar en català amb persones no catalanoparlants que necessiten reforçar l'aprenentatge de la llengua catalana.

La finalitat és doble. D'una banda, apropar les persones de diferents procedències. Així, persones que acaben d'arribar, o que ja fa un temps que han arribat a qualsevol població catalana, coneixen persones autòctones disposades a dedicar-los una part del seu temps. D'una altra banda, compartir i entendre's sense obstacles parlant una mateixa llengua.

Octubre de 2005

La Unió Europea premia el CNL

Troba molt positiu el projecte "Voluntaris per la Llengua"

Redacció

La Comissió Europea va incloure, el passat 26 de setembre, el programa *Voluntaris per la Llengua* en la llista de les cinquanta millors maneres de motivar l'estudi d'un idioma; en aquest cas concret, del català. Aquest projecte va ser impulsat l'any 2002 pel Centre de Normalització Lingüística (CNL) i per la secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, que també va comptar amb la participació directa de més de dues-centes entitats de tot el país.

Coincidint amb la celebració del Dia Europeu de les Llengües, la Comissió Europea va fer pública una llista de les millors experiències pedagògiques que s'estan duent a terme a la Unió Europea, en la qual aquest projecte de voluntariat català va ser reconegut com un dels més fcaços.

El programa *Voluntaris per*

la Llengua té com a objectiu fonamental reforçar l'aprenentatge de la llengua catalana a tots els residents del Principat, ja siguin procedents de l'Estat espanyol o de qualsevol indret del món, als quals se'ls ofereix un espai de conversi. En aquesta situació hi participen catalanoparlants voluntaris que, durant tres mesos, dediquen una hora setmanal a conversar amb persones de fora del país que volen aprendre a expressar-se en català. Aquest projecte de voluntariat lingüístic, a banda de ser un programa de reforç de l'aprenentatge, també fomenta l'intercanvi d'experiències entre persones de cultures diferents. La secció Penedès-Garraf del Centre de Normalització Lingüística va ser una de les pioneres en aplicar aquest curs –a l'octubre del 2002–, que ha seguit organitzant de forma ininterrompuda durant aquests anys.

el 3 de vuit

Octubre de 2005

La Unió Europea destaca el programa "Voluntaris per la llengua" per la motivació en l'aprenentatge

3d8

La Comissió Europea va incloure, el 26 de setembre passat, el programa "Voluntaris per la llengua", impulsat per la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya i el Consorci per a la Normalització Lingüística, i amb la participació de més de 200 entitats i organitzacions de tot Catalunya, en la llista de les 50 millors maneres de motivar l'estudi d'un idioma.

Coincidint amb la celebració del Dia Europeu de les Llengües, la Comissió Europea va fer pública una llista de les millors experiències pedagògiques que s'estan portant a terme a la Unió Europea, en què va incloure aquest programa de voluntariat de català.

El Centre de Normalització Lingüística Alt Penedès-Garraf va ser un dels centres pioners a dur a terme el programa. Concretament, es va fer una primera experiència l'octubre de 2002 i, des d'aquesta data fins ara, l'ha anat organitzant sense interrupció en dos períodes durant el curs escolar.

El programa "Voluntaris per la llengua" té com a objectiu fonamental reforçar l'aprenentatge del català entre els ciutadans residents a Catalunya, procedents tant de la resta de l'Estat com de l'estranger, oferint un espai de conversa a les persones que volen practicar la nostra llengua.

En aquesta actuació, hi participen catalanoparlants voluntaris que dediquen una hora a la setmana, durant un mínim de deu setmanes, a conversar amb persones procedents de fora de Catalunya que volen posar en pràctica els seus coneixements de la nostra llengua.

El projecte de voluntariat lingüístic, a banda de ser un programa de reforç de l'aprenentatge, fomenta també l'intercanvi d'experiències entre persones de cultures diferents. Així, els voluntaris catalans tenen l'oportunitat de conèixer més aspectes de la cultura i el país d'origen de la seva parella i, d'altra banda, els aprenents se senten més acollits i milloren la seva integració en la societat catalana.

el 3 de vuit

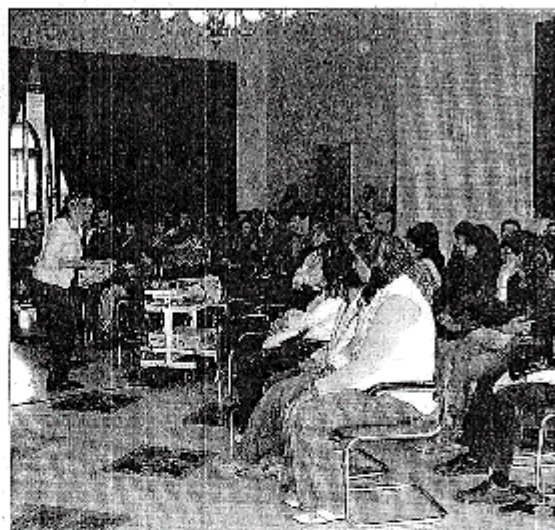
Novembre de 2005

"Voluntaris per la llengua" arrenca amb 44 grups disposats a aprendre català

Un grup d'alumnes no catalanoparlants va intervenir en l'acte evidenciant que és possible aprendre català en poc temps i parlar-lo amb fluïdesa

3d8

El Servei de Català va fer la inauguració oficial de l'any acadèmic dels cursos de català per a adults i també va posar en marxa el programa "Voluntaris per la llengua". Voluntaris i aprendents van assistir a la sessió de presentació, en què van conèixer la persona amb qui compartiran deu hores de trobada per parlar en català. Tot plegat es va dur a terme a la seu del Consell Comarcal de l'Alt Penedès i ho van organitzar els serveis de català de Vilafranca i de l'Alt Penedès.

Unes setanta persones van assistir a la inauguració de l'any acadèmic.

Al voltant de cinquanta persones van assistir a l'acte de presentació del programa "Voluntaris per la llengua" corresponent al primer quadrimestre del curs 2005-06. Aquestes persones, junt amb unes quantes més que no hi van poder assistir, són les que formaran les parelles de parlants de català i no catalanoparlants (en alguns casos són trios) que s'aniran trobant d'aquí fins al mes de febrer, durant deu setmanes, una hora a la setmana com a mínim. La trobada, que es pot fer en locals com ara el bar-restaurant Via Roma o el bar de l'Escozador, entre d'altres, serveix perquè uns i altres parlin dels temes que vulguin. No hi ha una condició: que la conversa es mantingui en català. De moment s'han fet 44 grups, la majoria dels quals són parelles, tot i que el programa continua obert i encara es pot anar ampliant el nombre de participants. Com sempre, els aprendents provenen de diferents països: de l'Estat espanyol (13), de Perú (8), del Marroc (8), de Colòmbia (4), de Nicaragua (3), de l'Argentina (3), de l'Ecuador (2), d'Uruguai (2) i de Canadà, de Rússia, d'Israel, del Brasil, de Bolívia, de Cuba i de Sud-àfrica (1).

La sessió de presentació va servir perquè les tècniques del servei de català exposessin els objectius i la filosofia del programa i orientessin els participants explicant-les les indicacions

bàsiques a seguir per facilitar al màxim la bona marxa de les trobades. No cal dir que també va ser el moment per provocar el primer encontre entre els components de les parelles. També es va repartir el material de suport que es dona a cadascú: material didàctic, suggeriments a seguir per fer l'intercanvi, opuscles informatius de la comarca cedits pel Consell Comarcal i una petita motxilla.

Finalment, es va projectar un muntatge audiovisual elaborat a partir de fotografies de dues activitats que es van fer el curs passat: una sortida al campar de Santa Maria de Vilafranca i una excursió a Gelida i a unes caves de Sant Sadurní.

Intercanvi

Les persones que participen en el programa com a aprendents (no catalanoparlants) són alumnes dels cursos de català per a adults i ho fan per complementar el seu aprenentatge de la llengua oral. En la majoria dels casos, han arribat a Catalunya fa pocs anys i posseeixen uns coneixements mínims per seguir una conversa en català. L'intercanvi que els proporciona el programa "Voluntaris per la llengua" els permet trobar un espai fora de l'aula, en un ambient que

no és acadèmic, en què algú els ajuda a superar la possible inseguretats que provoca l'aprenentatge d'una segona llengua.

En el cas dels catalanoparlants, tot i que la majoria també són alumnes dels cursos, cal indicar que el programa és obert a tothom i que cada vegada hi ha més participants que s'hi apunten sense provenir dels cursos. Per fer-ho només cal posar-se en contacte amb el Servei de Català (carreer d'Intersecció Clascar, 1-3, entradeta pel carrer de Sant Julià, telèfon 93 890 00 00).

A més de facilitar un interlocutor per poder conversar en català a les persones que l'estan aprenent, aquesta iniciativa també serveix per afavorir l'intercanvi cultural entre les persones i per incidir en els hàbits lingüístics dels catalanoparlants ja que molts d'ells aprenen a mantenir el català en les converses amb persones que no són nascudes a Catalunya. En definitiva, consolida la idea que el català ha de ser llengua d'acollida. Aquest és el quart curs que s'ha posat en marxa el programa a Vilafranca.

el 3 de vuit

Desembre de 2005

SANT SADURNÍ

"El club de conversa" ajuda a perdre la vergonya a l'hora de parlar en català

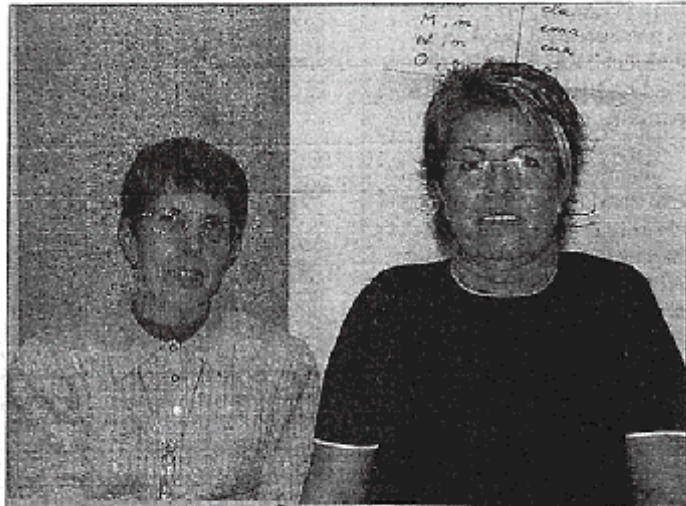
Una hora a la setmana 7 voluntaris lingüístics i 11 aprenents de català es reuneixen al Centre Cívic per parlar en català en el Club de la Conversa

Núria Martí

Des de fa 3 anys Sant Sadurní compta amb el servei de voluntariat lingüístic. Una hora a la setmana 7 voluntaris i 11 aprenents es reuneixen al Centre Cívic per parlar i practicar la llengua catalana.

Ana Pacheco és una de les aprenents de Català i des de fa dos anys participa en aquest projecte "jo tenia moltes ganes de parlar en català però em feia molta vergonya. Vaig venir l'any passat i em sembla que cada dia parlo més en català, sobretot quan vaig a les botigues. Però encara tinc problemes perquè quan estic a mitja conversa em tallo, faig el canvi i començo a parlar amb castellà una altra vegada".

Com l'Ana, la totalitat dels aprenents que hi ha actualment al club de conversa són espanyols vinguts de fora de Catalunya. L'any passat hi havia algun sud-

Ana Pacheco i Dolors Alemany són parella lingüística des del setembre

americà però, segons diuen els mateixos voluntaris, "en general els estrangers els falta molta iniciativa. Estan poc disposats a aprendre i a involucrar-se".

La cita entre voluntaris i aprenents de Sant Sadurní té lloc cada dimarts a les set de la tarda al Centre Cívic de les Vivendes Vilarnau. Cada voluntari té un o dos aprenent i, entre ells, parlen de tot: d'excursions, viatges, de la feina, de l'actualitat... en definitiva, una nova manera de fer amics i conviure amb la gent del municipi.

Segons els membres d'aquest grup de conversa "és una llàstima que no es faci més publicitat d'aquest tema i no es passin fullets per les cases". Els voluntaris també valoren molt positivament que en els últims mesos la figura del voluntari lingüístic hagi sortit als

mitjans de comunicació, sobretot a través de la telenovel·la *Ventdelplà*.

L'Ana Pacheco va conèixer el club de conversa a través d'una treballadora del Centre Cívic i ella mateixa, a través del boca-orella, ha anat convencent familiars i amics perquè s'hi apuntin.

Dolors Alemany és la parella lingüística de l'Ana. Ella va conèixer aquest servei gràcies a un reportatge que es va fer en un programa de fires "Quan jo vaig veure què es feia m'hi vaig apuntar. Si ho haguessin publicitat abans de començar jo m'hi hauria apuntat abans".

Alguns dels aprenents o voluntaris complementen les seves classes de català amb aquestes converses però aquesta no és una condició indispensable.

Per ser voluntari lingüístic, o

Galeria fotogràfica

Presentació del programa Voluntaris per la llengua a Vilanova i la Geltrú, l'octubre de 2003. Foto: Arxiu CNL

Presentació del programa Voluntaris per la llengua a Sant Sadurní d'Anoia, el gener de 2004. Foto: Arxiu CNL

Presentació del programa Voluntaris per la llengua a Vilafranca del Penedès, el gener de 2004. Foto: Arxiu CNL

Presentació del programa Voluntaris per la llengua a Vilanova i la Geltrú, el març de 2005. Foto: Arxiu CNL

Presentació del programa Voluntaris per la llengua a Vilafranca del Penedès, el març de 2005. Foto: Arxiu CNL

